

Askerlik Hatıraları

1953'de Ilıca'da asker iken Zeki Efendi ile tanışmıştık. Efe Hazretleri'nin müritlerindendi. Bir gün yanıma geldi. *"Hocam bugün Alvarlı Efe'yi Ilıca'ya getirdik. Öğlede bizim evde yemek yiyeceğiz. Sen de gel."* dedi.

Öğlen gittim. Efe gelmiş, oturuyordu. Elini öptüm. Efe'nin görmesi oldukça zayıflamıştı, şahısları tam seçemiyordu. Yanında sadık müritlerinden ve daimî hizmetçisi Osman Efendi vardı, ona hizmet ediyordu. Efe Hazretleri elimi bırakmadan, Osman Efendi'ye:

"Bu kim?" diye sordu.

Osman Efendi beni tanıttı. Hacı Faruk Efendi'nin talebesi olduğumu söyledi.

Sofra kuruldu. Beni yanına aldı. Oturduk. Önüne gelen yemeklerden bana da ikram ediyordu. Orada köse bir adam vardı. Efe Hazretleri ona da iltifat ediyordu. Sohbetten sonra Efe Hazretleri'nin elini öpüp kalktım. O adam da benimle beraber kalktı. Kapıdan çıktık. Elinde bir baston vardı.

"Asker ağa sen nerelisin? Efe sana niye böyle iltifat etti?" dedi.

Kendimi tanıttım.

"Ben de burada imamım, adım 'Murtaza' dedi ve kimden ders okuduğumu sordu. *"Hacı Faruk Efendi'den"* deyince, *"Ha! Mükemmel"* dedi. Sonra içini çekerek,

"Biz cihan harbinden evvel okuduk, ama harp çıkınca askere gittik ve daha da okuyamadık. Sabah namazlarından sonra gelsen de beraber ders okusak olmaz mı?"

diye sordu. Teklifini memnuniyetle kabul ettim ve nerede okuyacağımızı sordum. Camisini tarif etti ve anlaştık.

Bizim bölük Şeker Fabrikasının karşısındaydı. Sabah namazında kalkıp camiye gittim. O kadar tatlı namaz kıldırıyordu ki! Namazdan sonra onun dediği kitaplardan okumaya başladık. Cemaat, bu asker, İmam Efendi'ye ders okutuyor diye hayret ediyorlar ve ben bundan çok sıkılıyordum. Bu rahatsızlığımı Hoca Efendi'ye açtığımda:

“Yok! dedi, ve **“bir yaşlı adamın diz çöküp kendi küçüğünden ders almasının çok fazileti olduğuna”** dair hadis-i şerif bulunduğundan bahsetti ve

“İlim başka şey, yaş başka şey.” diye ekledi.

Böylece bir müddet devam ettik. Bir gün kendisine Bediüzzaman Hazretlerini sordum.

“Cihan harbinden evvel Erzurum’a gelmişti, kendisini burada ziyaret ettik, duasını aldık.” dedi. Üstad hakkında bütün bilgisi bu kadardı. Risale-i Nur Külliyyatını görüp görmediğini sordum. Görmediğini söyledi.

“Bende Bediüzzaman Hazretlerinin kitaplarından birkaç tane var, arzu edersen getireyim okuyalım.” dedim. Kabul etti.

Sabahleyin Asa-yı Musa’yı alıp gittim. Dersten sonra Asa-yı Musa’yı okumaya başladık. Cemaat öyle bir hâle geldi ki, hep bekliyorlardı ki, hoca efendinin dersi bir an evvel bitsin de ben Asa-yı Musa’yı okuyayım. Günlerce böyle devam ettik. Cemaatimiz içinde Tefvik Bey isminde bir zat vardı. Ilıcanın zenginlerindendi. Babayiğit bir adamdı.

“Bu böyle olmaz.” dedi. **“Ben sana evci kağıdı çıkartayım. Burada sana bir ev kiralayayım, akşamları cemaati topla, orada oku.”** dedi. Öyle sevindim ki tarif edemem.

Yüzbaşı Fethi Gürgen bizim merkez kumandanımızdı. Tefvik Bey, komutandan bana evci kağıdı aldı. Çarşı yakınında bir ev tuttular. Akşamları orada Risale-i Nurlardan ders yapmaya başladık. Oda tıklım tıklım doluyordu. Bu derslere üç ay kadar devam ettik. Böylece birinci aya kadar geldik.

O zamanlar Cumhuriyet Halk Parti-Demokrat Parti kavgası çok şiddetliydi. Cumhuriyet Halk Partililer benim, insanları Demokrat Partiye teşvik ettiğimi zannetmişler ve beni merkez kumandanına şikayet etmişler. Bir gün baktım bir inzibat çavuşu kaldığım yere geldi.

“Fethi yüzbaşı çarşıda seni bekliyor.” dedi. Cebimde de Osman Yüksel Serdengeçti’nin bir mecmuası vardı. Kapağına Bediüzzaman Hazretleri’nin resmini koymuştu. Karanlık bir zeminden Üstad güneşle beraber çıkıyordu. Ve resmin altında **“20. Asrın Karanlığını Delerken”** yazısı vardı. Çarşıya geldik. Fethi Bey:

“Şikayet edildin.” dedi. **“Nahiye müdürüne gidip ifade vereceksin.”**

Bir kış günü nahiye müdürü Bekir Bey’in dairesine gittik. İçeri girdiğimizde odasında soba yanıyordu.

“Gel Hocam otur.” dedi. Oturduk, hürmet, ikram yerindeydi. *“Yahu Hocam”* dedi,

“Bu Said-i Kürdî'nin sende kitapları varmış, artık ne kadar varsa getir, o kitapları da şu sobaya koyup yakalım, üçümüzün arasında kalsın, hiç kimseye de demeyelim.”

Bende sadece bir iki kitap bulunduğunu, Erzurum'dan gelirken bir seyyar satıcıdan aldığımı söyledim. Müdür birden sertleşti.

“Onunla nasıl görüştüğünü, tanıştığını, ne zamandan beri fikirlerine kapıldığını hep anlatacaksın.” dedi. Her ne kadar Üstad ile görüşmediğimi söyledimse de hiç aldırış etmedi.

Sözü biri bırakıyor diğeri alıyordu. Ter içinde kaldım. O yapmacık hürmetler yerini şimdi hücumlara bırakmıştı.

“Said-i Kürdî ile ne zaman tanıştın?” “Bu memleketi bir Kürde mi teslim edeceksiniz?” gibi saçma sapan şeyler söylüyorlardı.

Akşam olunca Fethi Bey dedi ki:

“Asker dışarıda kalamaz. Ben şimdi bunu götüreyim. İcap ederse yarın yine getiririm.”

Tabura döndük. Fethi Bey tabur kumandanıyla görüşmeye gitti. Döndüğünde tabur komutanı Celal Bey'in, salahiyeti dahilinde, bana **29 gün hapis cezası** verdiğini söyledi.

Beni eski çadırları depo ettikleri bir odaya hapsedtiler. İçeride öyle bir rüzgâr vardı ki! . . . Pencerelerden giren kar ortaya birikmişti. Çok terliydim:

“Ben burada sabaha sağ çıkamam!” diye düşündüm. Çadırların altına girdim. Çok yorgun olduğumdan hemen uykuya dalmışım. Birden kapı çalındı. Çavuş:

“Nöbetçi subay Fethi Bey seni istiyor.” dedi.

Kalktım gittim.

“Hocam gel, bugün seni çok yorduk. Çay demledim. Hocama bir çay içireyim dedim.” dedi.

Çayı içerken de:

“Hocam, o nahiye müdürüdür. İyi ki onun yanında söylemedin. Biz askerimizi koruruz. Ama merak ettim. Sen nereden tanıdın bu Said-i Kürdî'yi, eserlerini nereden aldın?” dedi.

Müdüre verdiğim ifadenin doğru olduğunu, Bediüzzaman Hazretlerini bizzat görmediğimi tekrar ettim.

“Yok! Sen nasıl görmezsin. Kendini saflığa verme.” dedi ve yavaş yavaş sertleşti. Bana hakaret etmeğe başladı. İşi daha ileri götürerek Üstad hakkında kötü sözler sarfetti. Sonra beni tekrar götürdüler. Yattım. Bir zaman sonra kapı yine dövdü.

“Gel! Fethi Bey seni çağırıyor.” dediler. Gittim.

“Yahu gel senin kalbini kırdım.” dedi. Bir çay daha getirdi. Sonra yine hakaret, yine küfür. Sabah saatlerine kadar bu böyle devam etti. Sabaha doğru uykuya daldım.

Bir de baktım kapı açıldı. Hiç unutmam, Fethi Bey’in sol kolunda bir seccade, çavuşun elinde bir demlik su:

“Hocam kalk, ezan okundu. Çavuş su döksün, abdestini al, namazını kıl.” dedi.

Çavuş suyu döktü, abdestimi aldım. Fethi Bey seccadeyi bizzat kendisi serdi ve gitti. Ve o gün saat dokuz-on sularında pencereden baktım ki, Fethi Bey ile bölük komutanımız Üsteğmen Necmettin Koyutürk geliyor. Kaldığım yerin pencerelerinin açık olduğunu, içeriye karların girdiğini görünce çok kızdı.

“Yahu her şeyden önce bu bir Türk askeridir. Aynı zamanda bir din adamıdır. Hiç insaf ve merhametiniz yok mu? Böyle bir yerde asker hapsedilir mi?” dedikten sonra, emir vererek kaldığım yerin pencerelerini taktırdı. İçeri bir de soba kurdurdu ve:

“Ben seni buradan en kısa zamanda çıkarmaya çalışacağım.” dedi ve dediği gibi yaptı.

Ben buradayken bir gün pencereden baktım babam bastonu elinde, yanında bir subayla karlara bata-çika geliyor. Kapıya geldiler. Subay:

“Hiçbir şey konuşmayacaksınız, sadece hâl hatır soracaksınız.” dedi.

Babam:

“Oğlum nasılsın, iyi misin? Olur böyle şeyler. Bunlar bilmiyorlar.” dedi. Başka bir şey konuşmadan mahzun mahzun gitti. Onun o hüznü hâlini hiç unutamıyorum.

Çadır deposunda üç gün hapis kaldıktan sonra beni kendi koğuşumda göz hapsine aldılar. Orada Hüseyin isminde Konyalı bir çavuş vardı. Uzun boylu, iriyarı idi. Subaylar ona hiç emir veremiyorlar, korkuyorlardı. Adam öldürmekten uzun zaman hapis yatmış, askere getirilmişti. Durmadan kaval çalıyordu. Bir gün yanıma geldi.

“Yahu, dedi, ben bir anlayayım bu senin başından geçenler ne?” Ben de olup

bitenleri anlattım.

“Ne demek” dedi, “Sen şimdi buradan bir yere çıkamıyor musun? Sen korkma. Ben seni her Cumartesi Erzurum’a yollarım. Hem anneni babanı gör, hem de o kitaplardan getir. Merak ettim, okursun dinleriz.” dedi.

Cumartesi geldi. Hüseyin Çavuş bölük çavuşlarımızdan Nurettin Çavuş’a:

“Hocamı askerlerin arasına kat, Ilıca’ya götür. Elbiselerini değişsin, gitsin anasını babasını görsün.” dedi.

Çavuş:

“Hayhay, başım üstüne.” dedi.

Eve geldim. Annemle babamla görüştüm. Başımdan geçenleri anlattım. Sonra Murat Paşa Medresesine gittim. Orada Zeki Çiğdem, Şercil Polat Ağabey ve bir de misafir vardı. Ben kapıdan içeri girince çok sevindiler. Dahasonra misafiri bana tanıttılar. Misafir Üstad’ın talebelerinden **Süleyman Kaya Ağabey** idi. Üstadımız benim yakalanmam üzerine Süleyman Ağabeyi Erzurum’a göndermişti. Hâl hatır faslından sonra Süleyman Efendi:

“Üstad'ın selâm ve duası var.” dedi ve ilave etti:

Buyurdular ki;

“Bu gibi hadiseler fırtınaya benzer; ağacın çürük meyvelerini düşürür. Geriye sağlamları kalır. Tedbir hizmettendir. Menfî hareket yasak. Biz devenin üstünde bir hazine götürüyoruz. Deve, yumurtaların üstünde yürüyor. Ne yumurtalar kırılacak ne de deve duracak.”

Akşam olunca yanıma birkaç küçük risale alarak bölüğe döndüm. Hüseyin Çavuş kapıya bir nöbetçi bırakarak:

“Hocam, bu kitaplardan oku da dinleyelim.” dedi. Ben de Hüseyin Çavuş’a okumaya başladım. Koğuştakiler dersin gelmesini ipe çekiyorlar ve her gün merakla dinliyorlardı. Bu feyizli ve tatlı derslerimiz kıştan bahara kadar devam etti. Daha sonra Hüseyin Çavuş Erzincan’a sürüldü. Diğer çavuşlar da dersin mesuliyetini üzerlerine almaktan çekinince, derslerimiz böylece sona ermiş oldu. O derslerde üç kişi nur talebesi oldu.

Bu hadise münasebetiyle mahkemeye verildim. Erzurum’da kolordu komutanlığında

mahkeme oldum. Üzerimde yakaladıkları Gençlik Rehberini Ankara'ya bilir kişiye gönderdiler. Bilir kişiden şöyle bir yazı geldi:

“Said-i Nursi, bütün davasını ihlas zeminine oturtmuştur. Eserlerinde menfî hiç bir şey yoktur.”

Mahkeme birkaç celse sürdü. Sonunda beraat ettik. Kitaplarımız iade edildi.

Bu münasebetle Fethi Bey hakkında şunları da anlatmak isterim.

1962 yılında Fethi Bey (o zaman Albay olmuştu.) Talat Aydemir ile birlikte ihtilale teşebbüs eder. İhtilal akim kalır, yakalanarak Ankara Cezaevine konurlar.

O sıralarda **Gaziantep’li Nazım Gökçek** de vatanî görevini yaparken, üzerinde Risale-i Nur yakalatarak hapse konulur. Ve Fethi Bey ile Talat Bey’in yan koşuşuna hapsedilir. Fethi Bey bir gün Nazım Gökçek’e dönerek, *“Nazımcığım, ben küçükken Yasin Sûresi’ni ezberlemiştim, ama şimdi unuttum. Onu bana yazar mısın?”* der.

Nazım da Yasin-i Şerif’in tamamını yazarak Fethi Bey’e verir.

Hapishanede mutat olarak yatsı vaktine kadar mahkumlar birbirleriyle görüşüp sohbet edebildikleri hâlde, gardiyanlar bir gün, akşam namazına müteakip bütün mahkumları kendi koşuşlarına gitmelerini anons ederler, kapıları kilitlerler ve elektrikler söndürülür.

Uzun zamandır mahpus olan bir mahkum Nazım Gökçek’e dönerek:

“Bu gece idam var. Çünkü, idam olacağı gün böyle bir uygulama yapılır.” der.

Bunun üzerine bütün mahpuslar endişeli bir şekilde kendi aralarında sigara içmeye ve konuşmaya başlarlar. Sabah ezanına yakın bir vakitte hapishanenin dış kapısı açılır ve ayak seslerini duyan Talat Aydemir:

“Fethiciğim, kalk! Bizi asmaya götürecekler...” der.

Yan koşuştaki Nazım Gökçek Talat Aydemir’in konuşmasını bizzat işitir. Vazifeliler, her ikisini de zorla alıp götürürler.

İdam olunacak kimselere “imam” isteyip istemedikleri sorulmaktadır. “İmam” bu kimselere imanî konularda telkinatta bulunacak, kelime-i şehadet getirecektir.

Talat ve Fethi Beyler'e de "imam" isteyip istemedikleri sorulur. **Fethi Bey** imamı kabul ederken **Talat Bey** bu teklifi reddeder.

Fethi Bey'in her gün Kur'an okuması ve idam sehпасına götürürlerken "imam" talebine olumlu karşılık vermesi beni fevkalade sevindirdi. **Zübeyir Ağabeyin:**

"Teessür ve ızdırap karşısında kalbden bir parça kopsa idi, bir genç dinsiz olmuş haberi karşısında o kalbin atom zerrati adedince paramparça olması lâzım gelir."

sözünü hatırladım. Fethi Bey'deki bu iman alameti bana yapmış olduğu bütün zulümleri unutturdu.